

Виховна година на тему: “Безбар’єрність” **сл.1**

Мета: формування цілісної особистості, усебічно розвиненої, здатної до критичного мислення; патріота з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення; інноватора, здатного змінювати навколишній світ, стати запорукою толерантного ставлення суспільства до дітей з особливими освітніми потребами, читися впродовж життя.

Обладнання: презентація, відео, альбом, олівці, фломастери.

Хід заходу

1. Вступ

- *Пропоную вашій увазі загадку відгадавши її ви дізнаєтесь хто стане супутником нашої виховної години.*

Біле поле, чорні квіти,
Люблять їх збирати діти.
Хто квіток тих назбирає,
Той новин багато знає.

сл.2

Довідник як і кожен з нас має своє ім'я і це ... (діти читають назву “Безбар’єрність”).

II. Основна частина

- Як ви вважаєте, що таке “Безбар’єрність”? (висловлення думок) **сл.3**
- Переглянувши відео ми з вами з’ясуємо чи вірними було ваше висловлювання. **сл.4**
- Відео: <https://www.youtube.com/watch?v=x29Rfn8H1pU>

Отже, підсумовуючи отриману інформацію можна підтвердити правильність ваших думок.

Безбар’єрність – це забезпечення рівних прав та можливостей для всіх людей, зокрема й тих, хто відчуває на собі тиск та обмеження. **сл.5**

Нажаль в нашій країні мають значне місце бар'єри ось такі — фізичні, просторові. Але є бар'єри економічні та освітні, коли у людини немає можливостей отримати гідну роботу чи доступ до якісної освіти через те, що вона якось відрізняється. Є бар'єри у ставленні до людини через певні ознаки (вік, стать, колір шкіри, мова), коли вона відчуває своє виключення із соціуму і не має можливості реалізувати свої амбіції та громадянські права.

Усі ці бар'єри шкодять не тільки певній групі людей, вони шкодять усьому суспільству. Адже ми втрачаємо величезний потенціал, відмовляючись взаємодіяти з різними людьми, у кожного з яких свій унікальний досвід. Втрачений потенціал — це втрачені можливості для всіх нас. Саме тому безбар'єрне та відкрите суспільство, де кожен відчуває, що до нього ставляться з повагою попри будь-які ознаки й статуси, і знає, що у нього є рівний доступ до можливостей, має перспективи для розвитку.

Безбар'єрність трактують за допомогою ілюстрацій

сл.6, 7, 8, 9

Пропонують 6 простих правил для спілкування без бар'єрів.

сл.10

1. Дотримуйтесь принципу «спочатку людина»

Перше і головне правило – «спочатку має бути людина». Якщо не знаєте, як сказати правильно, починайте фразу з «людина з...», а далі зазначайте її риси чи стан здоров'я, якщо це потрібно. Наприклад, людина з інвалідністю, людина з ДЦП, людина з синдромом Дауна. Якщо ж ми говоримо, наприклад, «інвалід», ми по суті знеособлюємо людину, зводимо її особистість до якоїсь одної характеристики. Але насправді ж це не так.

2. Уникайте маскувальних слів

Евфемізми, або маскувальні слова, вживаються, коли мовці не знають, як коректно говорити, бояться ненароком зачепити людину або намагаються проявити своє поблажливе ставлення. І це може спричинити непорозуміння, образати чи вводити в оману. Варто уникати переносних значень та метафор,

тому що вони викривляють життєву ситуацію людини, приховують чи прикрашають її. Завжди краще послуговуватися коректною термінологією. «Люди дощу», «сонячні діти» — це евфемізми, а от «люди з розладом аутистичного спектра», «діти з синдромом Дауна» — це коректна термінологія.

3. Використовуйте фемінітиви

Використання фемінітивів – це повага до жінок та їхнього права на професію. Довгий час у нашій культурі був закріплений стереотип, що існують суто жіночі чи чоловічі професії, особливо на керівних посадах чи в політиці. Нині ситуація змінилася, а відповідно – змінюється і мова. Українська мова дуже сприятлива для формування фемінітивів і має конкретні правила для такого словотворення. Звісно, що не всі люди у нашому суспільстві готові до вживання фемінітивів, у такому разі залиште за людиною право вибору, як вона хоче, щоб про неї писали / говорили / звертались.

4. Не перебільшуйте у своїх висловлюваннях

Це правило, що може звучати як «не давати власних оцінок життю іншої людини». Іноді ми схильні драматизувати. Та між фразами «людина, яка користується колісним кріслом» і «людина, прикута до візка» відчувається різниця, правда ж? Адже в дійсності людина ні до чого не прикута, на ній немає кайданів, а крісло колісне — це просто засіб для пересування. Або, наприклад, досить поширена фраза «смертельний діагноз». Що це означає? Ми знаємо випадки, коли люди роками живуть із хворобами, які називають «смертельними», і ніхто, навіть лікарі, не можуть точно спрогнозувати результат. Тож, будьте обережні з такими висловлюваннями і залишайтеся максимально близькими до реальності.

5. Утримуйтеся від узагальнень

Дуже поширена помилка, яка призводить до формування стереотипів, — узагальнення. Ми пов'язуємо поведінку та дії людини з її етнічною належністю,

кольором шкіри, статтю тощо. Через узагальнення слово «цигани» набуло негативних конотацій (*почуття які виникають в результаті асоціацій*), а словосполучення «прекрасна стать» використовують стосовно жінок, хоча насправді люди бувають прекрасними незалежно від своєї статі. Фрази, які починаються з «усі люди з інвалідністю», «кожна жінка» просто неправдиві, бо не мають під собою ніяких точних статистичних чи науково підтверджених даних. Адже люди різні зі своїми такими ж різними поглядами, особливостями та рисами. Ми всі неповторні, а там, де є унікальність, не має бути місця узагальненням.

6. Використовуйте нейтральну термінологію

Прояв емпатії (*здатність розуміти і відчувати почуття іншої людини*) та доброзичливого ставлення — це важливо й потрібно, але інколи ми можемо несвідомо додавати висловленню зайвого емоційного забарвлення. Наприклад, часто можна побачити формулювання «жертва домашнього насильства», хоча коректніше було б писати «постраждала від домашнього насильства». Інший приклад — «людина, що страждає на психічний розлад»: існують такі види психічних порушень, з якими люди живуть упродовж усього свого життя, але це не означає, що їхнє життя перетворюється на суцільні муки. Людина може проходити терапію, як медичну, так і у фахівця, вона просто живе з таким діагнозом так само, як й інші люди. Тому замість «страждає» ми говоримо «має», «живе», — «людина, яка має інвалідність», «людина, яка має психічні порушення», «людина, яка живе з ВІЛ».

III. Підсумок

- З яким новим поняттям нас ознайомив довідник?

Вправа “ Асоціативна хмаринка слів”

сл.11

- Яка асоціація у вас виникає коли ви чуєте це слово?

Пропоную вам записати свої асоціації у хмаринку

Підсумовуючи нашу виховну годину можна сказати, що:

сл.12

- «Безбар'єрність» відстоює майбутнє України як суспільства, в якому всі мають відчуття приналежності, участі, визнання та легітимності.
- «Безбар'єрність» просуває цінності, ставлення та інститути, які б дозволили усім жителям України максимально повно брати участь у соціальному, економічному та політичному житті, спираючись на власну гідність.
- Безбар'єрний підхід має стати загальним підходом у сфері публічного управління для забезпечення безперешкодного доступу соціально вразливих груп до освіти, зайнятості, послуг, дозвілля, спілкування, участі у житті громади.

Працюємо практично

**СТВОРИ СВОЮ ІЛЮСТРАЦІЮ
ДО ТЕМИ “БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ”**

сл.13